

ALINA CZARNACKA

ur. 1922; Parczew

Miejsce i czas wydarzeń	Parczew, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Parczew, II wojna światowa, okupacja niemiecka, Żydzi, stosunki polsko-żydowskie, pomoc Żydom

Kontakty z Żydami po utworzeniu getta w Parczewie

Otworzyli [getto] i od razu ich zabrali. Siostra moja pracowała u cioci, wujek był w Oświęcimiu, jako zakładnik wzięty. Mieli sklep fotograficzny z aparatami i kliszami i moja siostra tam pracowała jako ekspedientka. To było przy aptece, więc jak ja wychodziłam na obiad, to leciałam do niej, a ona leciała na obiad do domu i potem wracała. W tym czasie przyszedł jakiś folksdojcz i przyprowadził Niemca, [który pyta] mnie, dlaczego ja nie dostarczyłam tych ziół. A ja mówię: „Miałam moich pracowników. Po coście moich pracowników zabrali do getta? Oni tę pracę wykonywali. Ja tego nie robiłam. A kto tam będzie chodził i zbierał ziola?”. To on wziął taki aparat i uderzył mnie w skroń, a ja zemdlałam. Najpierw chciał mnie kopnąć, ja się usunęłam i rozwalił całe krzeselko takie z drewna. Zaklął i poszedł. A ja się przewróciłam, zemdlałam. Nie wiem, jak długo leżałam. Do apteki mnie zabrali, gulardową wodę przykładali i ocucili.

Oni mieli swoje tam przejścia. Co wieczór któryś się zjawiał albo któraś. Najczęściej to rano, o czwartej. Jeden przyszedł mężczyzna do mnie, a sąsiadka moja to ciekawa zawsze – co? do panienki? mamusia wyszła, co to, wszedł mężczyzna i nie wychodzi? – więc przyszła. Ja mówię: „Co pani chciała?”. „Ja do mamusi”. „Mamusi nie ma, to proszę iść, bo ja mam jeszcze tu coś do zrobienia, a muszę lecieć do pracy”. A ona nie dlatego, że ona wydać [chciała], tylko przez ciekawość babską. Co to oni tam robią tak długo? A ja mu zmieniałam opatrunki. To było bolesne. Wsadziłam go do szafy, [powiedziałam]: „Niech pan nie poruszy się, żeby nie trzeszczała szafa”, żeby [sąsiadka] nie wiedziała, że on w szafie siedzi. No i szybko ją właśnie spławiłam wtedy i już swobodnie mogliśmy się tam porozumieć. Nie było dnia, żeby oni u mnie nie byli.

Data i miejsce nagrania	2011-01-19, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"